

روی پرده

سمیرا ابراهیم پور
 مسئول پروژه باستانشناسی برای کودکان
 فرهنگی تاریخی نیابوران

باستان‌شناسی مجموعه‌ای از روش‌ها و تئوری‌های هیجان‌انگیز و برانگیزاننده است که می‌تواند برای دنیای کودکان رمزآمیز و جذاب باشد. باستان‌شناسی برای کودکان (Archeology for Kids) یکی از زیرشاخه‌های باستان‌شناسی مردم‌گراست و جامعه‌ی هدف آن برای حفاظت میراث‌فرهنگی، کودکان است. پروژه‌ی آموزش خلاق باستان‌شناسی برای کودکان برای اولین بار در ایران با تأکید بر نقش آموزش در دوری‌ی کودکان به عنوان اولین دوره‌ی منسجم و هدفمند آموزش باستان‌شناسی برای کودکان طراحی شد. عمده‌ی هدف آن ایجاد دغدغه‌نگهبانی میراث فرهنگی در کودکان و تأکید بر آگاهی ملی و هویت ایرانی-اسلامی آنها بوده‌است. این طرح تلاش داشت تا برنامه‌ی آموزشی منسجم برای آموزش کودکان در نظر گیرد که همچنان که دارای محتوای علمی (باستان‌شناسی عمومی) است، برنامه‌ای بویا، سرگرم‌کننده و منطبق با استانداردهای کار کودک در جهان باشد.

افزودن بخش باستان‌شناسی برای کودکان با عنوان (من حافظ کوچک میراث فرهنگی‌ام) به جشنواره‌ی نمایش عروسکی با هدف ایجاد تعامل هدفمند بین آموزش میراث فرهنگی و حوزه‌ی پرمخاطب نمایش عروسکی انجام شد. نمایش عروسکی با گشودن دریچه‌ای برای قوام و پختگی این رویکرد می‌تواند موجب گسترده کردن آن شود. بسیار خرسندم از اینکه جشنواره‌ی نمایش عروسکی اولین تجربه باتوق فرهنگی طرح باستان‌شناسی برای کودکان در فضایی با مخاطب نامحدود و غیرکانالیزه بوده‌است. و امیدوارم گامی روشن در راستای حفاظت میراث فرهنگی و وقایع ملی باشد.

شماره
 ۳
 3

نشریه روزانه
 هفدهمین جشنواره بین‌المللی
 نمایش عروسکی تهران-مبارک
 شنبه ۱۳۹۷/۶/۳

سردبیر: کتی صفراوه مدیر هنری: رفعت هاشمی سی سخت
 مترجم: سپهر شریف زاده / خبرنگار: مونا سلیمانی
 عکاس: رضا معطران / عیدالرضا نیگو
 با همکاری پیوسته و صمیمانه کلیه نیروهای دبیرخانه جشنواره نمایش عروسکی

خانم دبیر در اقیانوس شب

معلوم است وقتی که در دبیرخانه بازی می‌شود و هر هنرمند عزیز که از راه می‌رسد یک سوغاتی شهرش را در دست دارد، از دبیر جشنواره تا کلیه عوامل مستقر در محل حالت خوش‌بخصوصی بهشان دست می‌دهد و لحظاتی کلیه مشکلات اجرایی را فراموش می‌کنند، اما هیبتا، میبندارید که دبیر جشنواره بگذارد این حالت اغفال شادمانه مدت زیادی ادامه پیدا کند و پس از مدت کوتاهی با یادآوری مشکلات و کمبودهای پیش رو بلافاصله خواهان بررسی و محاکمه فوری عوامل خاطی می‌شود. حول و حوش عصر حضور بانوان مهمان از دو کشور کرواسی و رومانیایی جمع صمیمانه‌ی عروسکی-زانه‌ای در دفتر دبیر جشنواره ایجاد کرده بود. و بعد از آن دبیر با چهره چون گل خندان عازم دیدن نمایش‌ها شد. گفتیم گل خندان یادمان افتاد که دبیر جشنواره از این قصه خوشش می‌آید، البته تا نهمه‌هایش! شاید در یکی از همین شب‌های دورهمی پایانی جشنواره از او بخواهیم ماجرای قصه گل خندان را تعریف کند. البته اگر فرصت به او بدهند، چون شب‌های دورهمی پر است از هنرنمایی‌های خانواده عروسکی، مثل شب پیش که از عروسک گردانی تا تکمیل گردانی و نمایش لیمب پشت صحنه نمایش سیه سوی و جلالی برگزار شد. درحال در اتمهای دومین شب جشنواره، خانم دبیر پرسش و سرحال لحظاتی شادای را با گروه‌های نمایشی گذراند. امیدواریم تا آخر جشنواره خانم دبیر و همه عروسکی‌ها گل خندان باشند، آن هم تمام و کمال. شما هم به همچنین.

از رنگاه

مریم نوقایی
 کارگردان امروز چه سالیه؟
 چون شخصیت‌های کار ما همه بیرون هستند، خیلی باتمک هستند و کارهایشان خاص است. قرار است پنج بیرون از اسایشگاه فرار کنند و موفق میشوند با حرکات خیلی فانتزی از نگهبان رد بشوند که این برایم حالت جذابی دارد. صحنه‌ای که ورود یک شخصیت جدید هست را هم خیلی دوست دارم. راستش به عنوان کارگردان خیلی سخت است که بگویم کدام صحنه جذاب‌تر است و فکر می‌کنم باید بقیه بگویند.

حسین عباس زاده
 کارگردان نمایش مترسک
 خاص‌ترین صحنه درواقع صحنه‌ای است که مترسک ما را زندانی می‌کند. کارکرد مترسک برای همه جا اضافه است که در مزه باید پرندها را دور کند تا از گندمها محافظت شود اما در این قصه کاملاً معکوس است یعنی پرندها می‌توانند گندمها را به دست مردم برسانند و مترسک با پرندها دوست می‌شود و جان می‌گیرد. کسی که مترسک را کاشته با او مبارزه می‌کند. مترسک در این مبارزه همه نوع سختی را تحمل می‌کند و پشت میله‌های مزرعه زندانی و غناب پیچ می‌شود. در این صحنه به وسیله‌ی مردم و پرندها تک‌های از بدنش از میله‌ها بیرون کشیده و دوباره سرهم می‌شود. یعنی مترسک قابلیت این را دارد که بدنش از دست‌ها و سرنش جدا شده و دوباره ساخته بشود. به‌نظرم این صحنه یکی از قشنگ‌ترین صحنه‌های این نمایش است.

ابراهیم شاکری
 کارگردان نمایش هوبت
 درواقع من یک صحنه‌ی ثابت بیشتر ندارم ولی در کار گذر زمان مشخص است. دوست ندارم اتفاقاتی که می‌افتد را حالا شرح بدهم. کار را طوری بسته‌ام که ممکن است مخاطب از یک بخشی خوشش بیاید و مخاطب دیگری بدش بیاید. در کل همه مفهوم کلی داستان را متوجه می‌شوند ولی هرکس به نحوی نظر شخصی خودش را می‌تواند وارد کار کند. به همین خاطر نمی‌توانم بگویم که مثلا صحنه‌ی تله موش صحنه‌ی قشنگی است چون هر مخاطب نظر متفاوتی می‌تواند داشته باشد.

بخوان عروسکی از جنگل و کوه از نای چوپان

پشت پرده

بازار سوغاتی گرم است، حتی جلفوزه از دیار ملامدجان

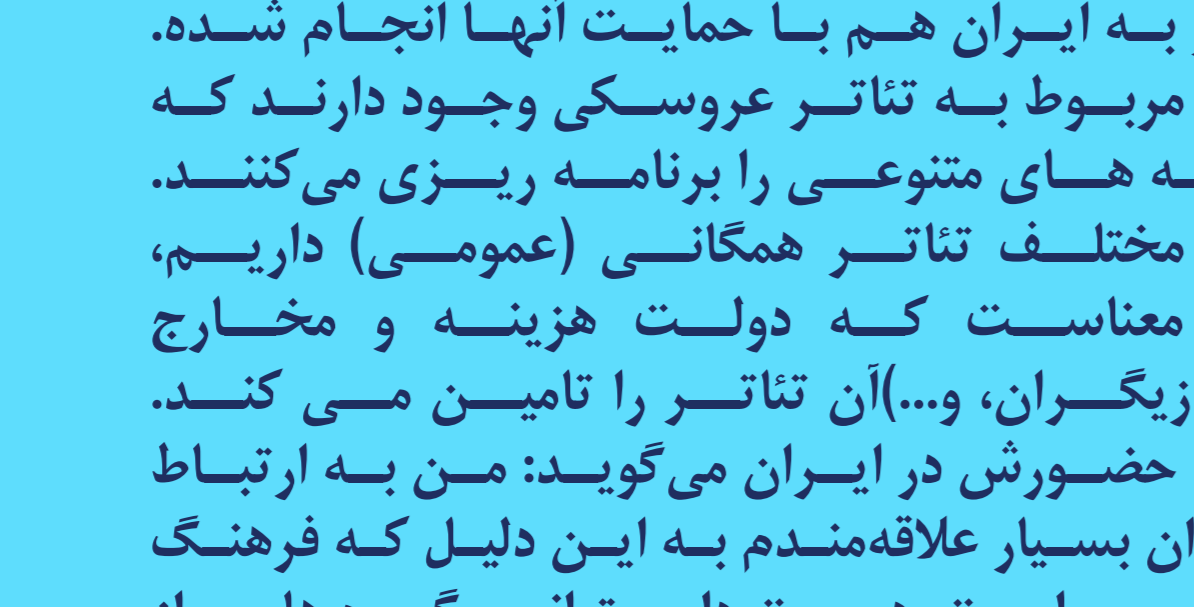
کودک درون، بیا بیرون

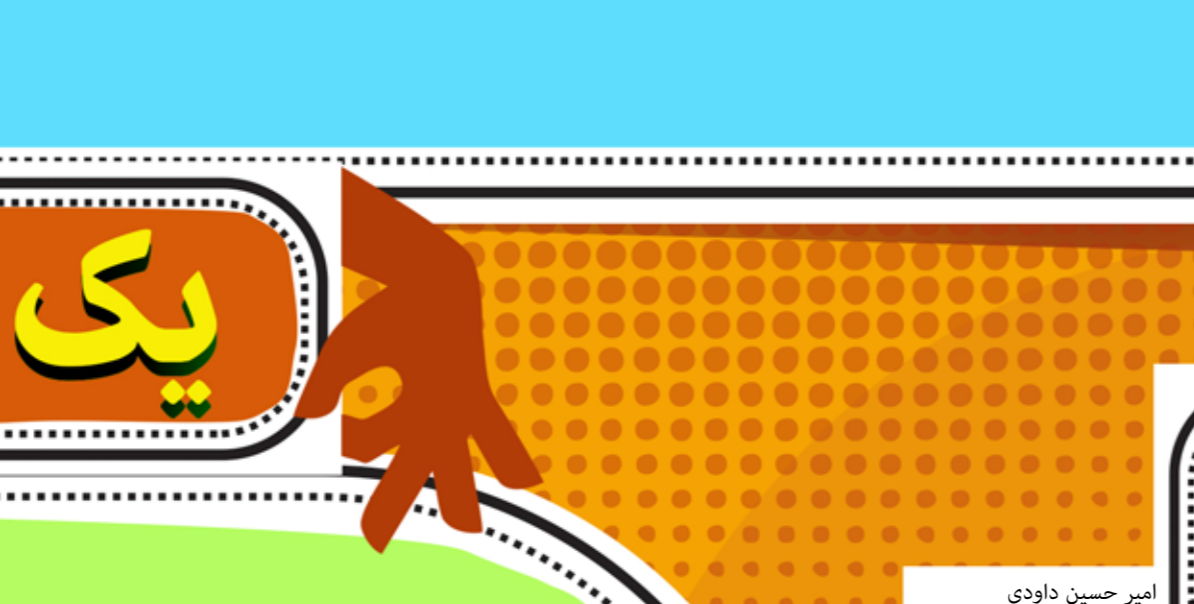
شب دراز است و بچه‌های دبیرخانه بیدار

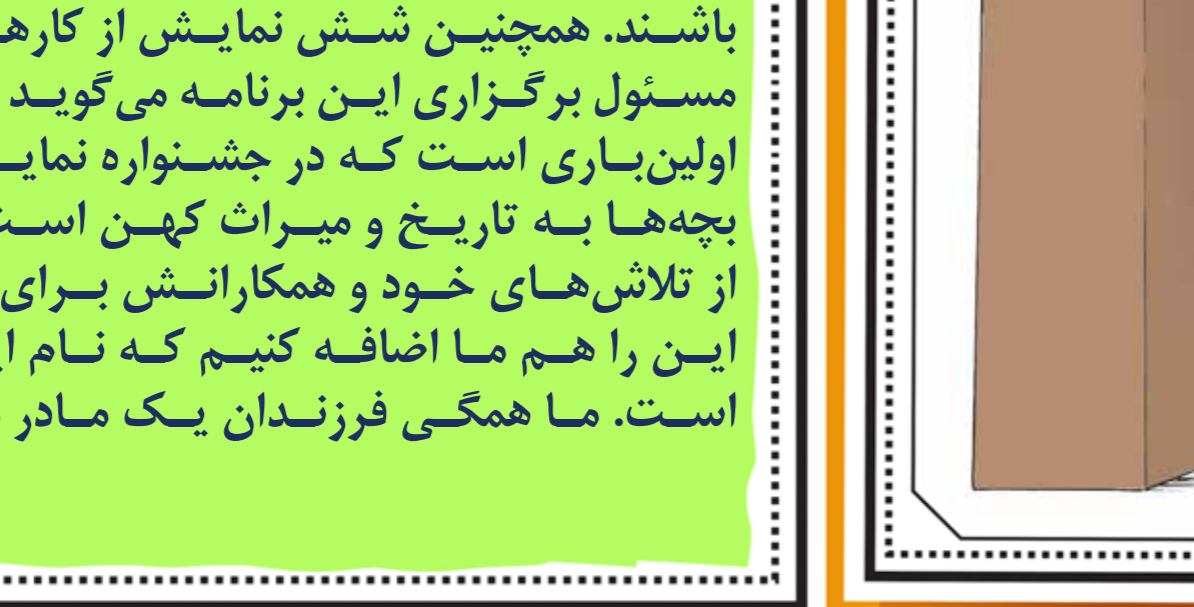
دو مهمان خارجی جشنواره در امام زاده صالح، التماس دعا

کدام هدایت؟
 مدیسه نمایش پسر جنگل صحنه‌ای که پسر شاه را نجات می‌دهد و نمی‌گذارد به او شلیک شود به نظرم صحنه خاص و مهمی است چون در این صحنه صحنه صلح به بچه‌ها یاد داده می‌شود و مهم‌ترین پیغام آن مهربان بودن با حیوانات و مخالفت با جنگ است.

محمد پورقاسمی
 کارگردان نمایش لیل
 نمایش ما یک نمایش سنتی مدرن است. اگر بخواهم صحنه‌ای را انتخاب کنم باید بگویم صحنه شروع و پایان و دیلش تکنیک جدیدی است که تجربه کرده‌ایم. یک عروسک طراحی کردیم طوری که کوزه‌ای که جایگزین خیمه شده روی دوش عروسک جابه‌جا می‌شود. این شاید یک نوآوری باشد و روی آن خیلی کار و تحقیق کردیم. به نظرم این کار جدیدی است که هنوز حداقل در شهرستان‌ها، جا نیفتاده و تجربه نشده است. این برای من یکی از نقاط اصلی این نمایش است.

علیرضا آقایی
 کارگردان نمایش درخشت
 صحنه‌ای در کارم هست که یک درخت قلبش را می‌دهد به یک بچه که او را زنده کند. به دلیل حس و یار عاطفی که این صحنه دارد و نوع تأثیر گذاری‌اش روی مخاطب، به نظر من جزو خاص‌ترین صحنه‌هاست.

کجا؟ چی؟ برای کی؟

سومین روز جشنواره را می‌شود روز اجراهای بی کلام اسم گذاری کرد. اولین نمایش بی کلام این روز درخشت با داستانی ضد جنگ است که در تالار سایه اجرا می‌شود و حتی بچه‌ها هم می‌توانند ببینند.

نمایش بی کلام یعنی هویت است که داستان در هزاره سوم می‌گذرد و کل یک ماجرا مربوط به مشکلات آن دوران را با تصویر و نشووناهای تکنیکال روایت می‌کند. بزرگسالان علاقه‌مند برای دیدنش باید سری به خانه هنرمندان بزنند. در دیدنی اسم نمایش بی کلام دیگری است که موضوعش دنیای مجازی و ارتباطات آن است. این نمایش موزیکال را می‌توانید در محوطه بیرونی تئاتر شهر ببینید.

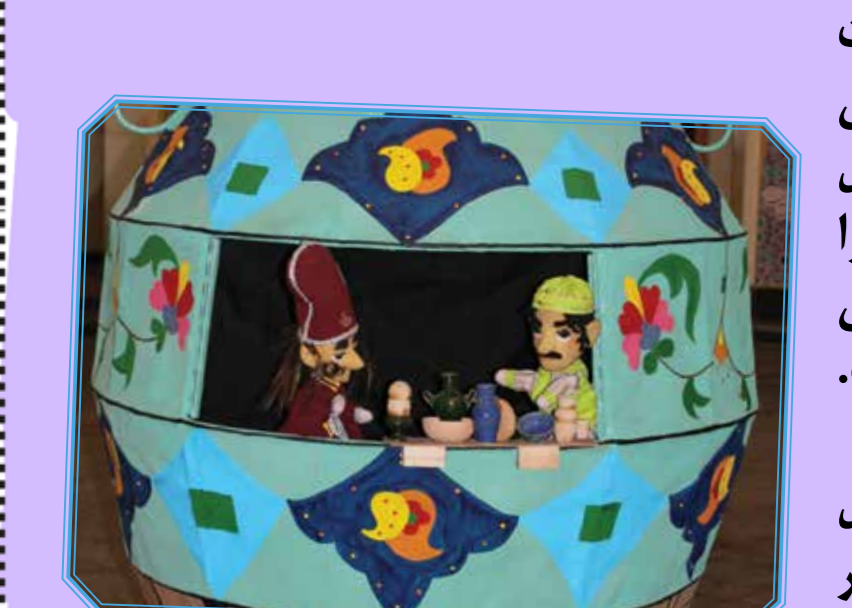
در همانجا یک نمایش بی کلام دیگر هم به اسم مترسک اجرا می‌شود که مراسم آیینی گندم درو و تمسای باران را همراه با موسیقی به نمایش می‌گذارد. شل سیلور استاین نویسنده مورد توجه این جشنواره است و در روز سوم دو کار با اقتباس از داستان‌های او اجرا می‌شود. اولی نمایش درخت بخشنده که برداشتی آزاد از داستانی به همین اسم است و در تالار گلستان به صحنه می‌رود.

و دومی خواب ربا که آن هم براساس یکی از قصه‌های استاین است. خواب ربا اولین نمایش از گروه نمایش‌های دانش آموزی است که امسال به جشنواره اضافه شده و محل اجرایش پلانو تجربه است.

اما بچه‌ها خوشحال باشند که در این روز داستان معروف و محبوب بسجنگ را می‌توانند تماشا کنند. این نمایش که در سالن اصلی تئاتر شهر برای بچه‌ها اجرا می‌شود از صدایشکی افتخاری تصدای از چهره‌های معروف هم استفاده کرده.

مکب هنوز هم نمایشنامه محبوب و پرمنایی است که به نشووناهای مختلفی اجرا می‌شود. اجرای عروسکی آن در این جشنواره در تلفیق با نمادها و نشانه‌های بومی بندرعباس است که می‌توانید در سالن چهارسو ببینید.

برای دیدن یک کار کاملاً تجربی کافی است پنج دقیقه در تالار گلستان بنشینید و نمایش ادیداتا را تماشا کنید و اگر قبل از آن از مقابل تئاتر شهر در حال گذر باشید نمایش لیل را خواهید دید که قصه سفال است و نمایش مخفف شهر لاجین که شهر سفال است.

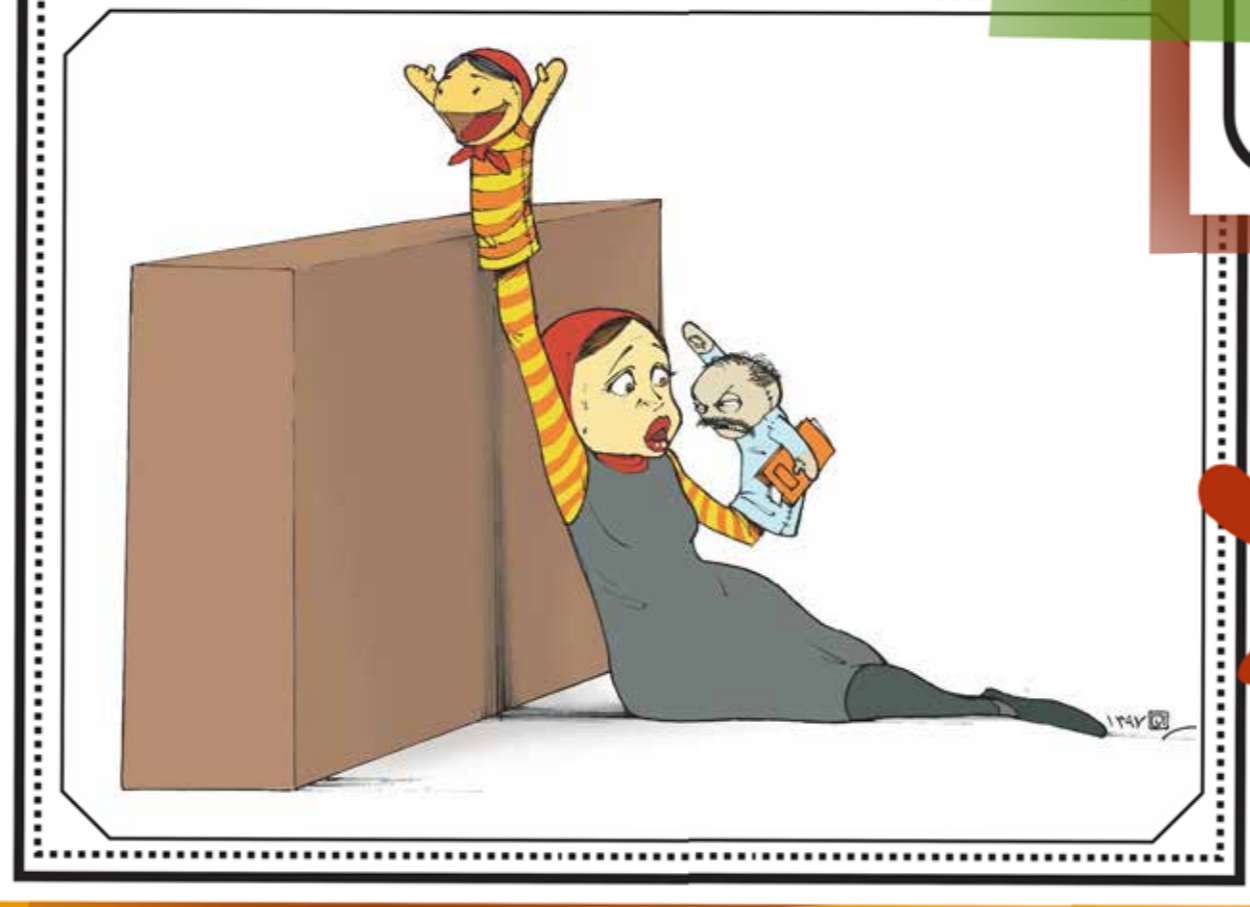
امروز روز برپا نمایش‌های بین الملل است. سه کشور فرانسه، کرواسی و هلند در اجراهای روز شنبه حضور دارند. کوچکترین نمایش از اتمهای دنیا را هرکس بالای ۱۲ سال داشته باشد می‌تواند در تالار حافظ تماشا کند و ماجرای گوسفند عجیب گروه کرواسی به نام واندالوآندا را در تالار هنر ببیند و از کار هلند به نام اکوریا هم در تالار قشقای لذت ببرد. لازم است بگویم که این کار آخر هم بازی بی کلام است.

یک اتفاق تازه

من حافظ کوچک میراث فرهنگی‌ام، یکی دیگر از اتفاق‌های تازه جشنواره امسال است. گروه باستان‌شناسی برای کودکان مجموعه فرهنگی نیابوران در محوطه بیرونی تئاتر شهر فضایی فراهم کرده تا توجه بچه‌ها را به تاریخ و هنر جلب کند. در این باتوق هفت کارگاه درخت زندگی، صورتک‌های بازیگوش، نقاشی سرزمین هزار رنگ، نوشتن خلاق خط بی‌خط، گرم هخامنشی، غارنشین و سفال‌گری وجود دارد که بچه‌ها می‌توانند تجربه‌های جالبی در آن داشته باشند. همچنین شش نمایش از کارهای مختص کودکان جشنواره امسال، در باتوق هم اجرا خواهند داشت. مسئول برگزاری این برنامه می‌گوید که گروه هفتا پنج سال است که فعالیت خود را شروع کرده اما امسال اولین‌باری است که در جشنواره نمایش حضور پیدا کرده‌اند و این اتفاق بسیار خوبی برای جلب توجه به تاریخ و میراث کهن است. او معتقد است که کارهای زیادی می‌شود در این زمینه انجام داد و تلاش‌های خود و همکاری‌های حضور در باتوق جشنواره و ارائه برنامه‌های مناسب و متنوع می‌گوید. این را هم ما اضافه کنیم که نام این گروه یعنی هم‌ها و ازهای از ایران باستان و به معنی مادر مشترک است. ما همگی فرزندان یک مادر مشترک هستیم، ایران.

قاب

Welcome to Iran

If you are currently in Iran, we hope you have spent some good days in our festival. If you haven't arrived here yet, we are looking forward to seeing you. Puppet performers are enthusiastic about their performances. The outdoor and indoor performances receive attention from all of the audiences despite their age and gender. We hope you experience good moments with Iranian audiences, don't forget to share your experiences with us.